

БҮГІНГІНІҢ БАС ТАҚЫРЫБЫ

ҚҰҚЫҚТЫҚ САУАТСЫЗДЫҚТЫҢ САЛДАРЫ АУЫР

Заңсыз мемлекет болмайды. Бірақ заң көп болған сайын құқықтық мемлекет те өздігінен қалыптаса салмайды. Өйткені, заңның қағазда болуы мен оны азаматтардың күнделікті өмірде қолдануы, жұмыс істеуі – екі бөлек мәселе.

(Жалғасы 3-бетте)

ТҮЛҒА

Қатардағы заңгерліктен сатылап көтеріліп, халықтық әрі мемлекеттік тұлғаға айналған қайраткерлеріміз көп болмас. Бірақ, олардың бар екенін, өздерінің ерек те еңселі қалпымен мәртебемізді асқақтатып тұратындығын мақтанышпен айта аламыз. Осындай биік тұғырлы заңгерлеріміздің бірі деп қадірменді ел ағасы Бектас Әбдіханұлы Бекназаровты даралап атар едік.

АСЫЛ АДАМ АЙНЫМАС

Сыншыл көздердің сынағына төтеп берерліктей сымбатты да келбетті қалпына сүйкімді мінезі мен салмақты сөз саптасы сәйкесе келгенде, осы бір әріптес ағамыздың өне бойынан өзгерлерді баурай тартатын айрықша жылудық қуаты менмұндалап, алаулап, ұшқын шашып тұратындай. Қандай сәтте де өзгермейтін, асып-таспайтын, бекзат болмысынан ажырамайтын бір адам болса, ол осы Бектас Әбдіханұлы болар. Ағамыздың Жоғарғы Сот төрағасы болғанда да, Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесін-

дегі қызметте де, ҚР Парламенті Сенатының депутаты, одан Сенат төрағасының орынбасары болып, үлкен мемлекеттік қызметте жүргенде де өзгермей, баяғы қарапайым, кішіпейіл қалпында қалғанын көргенде қатты танданып әрі сүйсініп қалып едім. Өзінің атшаптырым еңселі кабинетінде отырып, есіктен ене берген өзіне құрмет көрсете, құшағын жая қарсы ұмтылғанда, асып-сасып абдырап, бір жағынан, көңілім көкке жетердей шарықтап көтеріліп өсіп, осыншалық ұлылықты бойына сыйғыза білген кең жүректі, кісілік қырына тәнті болып қалатынымын. Жақсыдан алар ұлағатымыз осындай-ақ болсын. Күнделікті тірлікте туындап жататын қат-қабат ауыртпалықты сездірмей, жеңілдетіп жіберетін де, бәлкім, осындай әппақ пейілді көңілдердің кіршіксіз пәк, қылаусыз тазалығы болар! Қайран дана Абай, «Асыл адам айнымас» деп осындай адал жандардың адамдық қырын бағалап айтқан болар. Азды-көпті өмірлік сапарымыздың ең жауапты кезеңдерінде осындай өнеге аларлық тау тұлғалармен жолымызды түйістірген, әріптес әрі пікірлес қылған тағдырымызға мың алғыс айтамын. Міне, баршамыз үшін қадірлі әріптесіміз, ел ағасы Бектас Әбдіханұлы да жетпісінің тұғырына шығуға жақындапты.

Қалың қауым үшін, әрине, Бектас Әбдіханұлының өмір сынақтары қалай шыңдады екен, өзінің діндеген түпкілікті мұраттарына қалай жетіпті, қаншама асуды қалай бағындырыпты деген сұрақ қызықтыраы сөзсіз.

(Жалғасы 5-бетте)

БАЙРАҚТЫ ДОДА

ҚАЗАҚСТАН – КӨШПЕНДІЛЕР ОЙЫНЫНЫҢ КӨШБАСШЫСЫ

Екі жылда бір рет өтетін Көшпенділер ойынының даңқы соңғы 12 жылда қайта жаңғыруда. Оны жарысқа қатысушы елдердің санынан да анық аңғаруға болады. Мәселен, бұл байрақты бөсекеге 2014 жылы 10-нан астам спорт түрі бойынша 17 елден 583 спортшы қатысқан болатын. Биыл Қырғызстанда ұйымдастырылған VI Көшпенділер ойынында 113 елден келген 3 мыңдай спортшы 42 спорт түрінен бақ сынады.

Олар ат үстіндегі ойындар (аударыспақ, теңге ілу, түрлі қашықтықтағы бәйгелер мен ат марфоны, көкпар, көкбөрі), мергендік сайыстар (дәстүрлі садақ атудың түрлері мен жамбы ату), зияткерлік және халық ойындары (тоғызқұмалақ, мангала, овари, ордо), күштік және өзге

сайыстар (арқан тарту, кол күресі, таяқ тарту, стронгмэн) мен ұлттық күрес түрлерінде (14 түрлі күрес) өзара күш сынасып, өз мықтыларын анықтады.

(Жалғасы 2-бетте)

3-БЕТ

«Мемлекеттік тілге стратегиялық тұрғыдан қарау қажет»

4-БЕТ

Ерлік пен елдік
ЖОЛЫ

8-БЕТ

Қоңыр қайысқа
түскен «қолтаңба»

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗДАР!

ПІКІР

«Некені тіркеу мерзімін ұзарту қажеттігі» туралы ақпаратқа СЕНБЕҢІЗ!

Алаяқтардың араласпайтын саласы, кіріспейтін ортасы қалмады. Азаматтардың сенімімен ойнап, сан соқтырып жүргендерді дер кезінде анықтап, сақтандыру үшін құзырлы органдар да қалтқысыз қызмет етуде. Мысалы, жақында екінші деңгейлі банктердің қосымшасы арқылы «некені тіркеу мерзімін ұзарту қажеттігі» туралы ақпарат тараған еді. Әділет министрлігі бұл ақпараттың шындыққа сәйкес келмейтінін және алаяқтық сипатқа не екендігін ескертіп отыр.

Әділет министрлігінің ресми өкілі Талғат Уәлидің айтуынша, Неке және отбасы заңнамасына сәйкес, неке бір рет тіркеледі және оның шекті мерзімі белгіленбейді. Сәйкесінше некені ұзарту талап етілмейді. Неке ерлі-зайыптылардың біреуінің немесе екеуінің өтініші бойынша некені бұзу

арқылы, сондай-ақ заңнамада көзделген өзге де жағдайларда тоқтатылуы мүмкін. Әрі некені бұзу тек тіркеуші орган арқылы немесе сот шешімінің тәртібімен жүзеге асырылады. Сонымен қатар некені бұзу тіркеуші орган арқылы мемлекеттік тіркелген күнінен бастап, ал сот тәртібімен бұзылған жағдайда – сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап тоқтатылады.

Осыған байланысты Әділет министрлігі жоғарыдағы хабарламалардың шындыққа сәйкес келмейтінін ескертіп, оларды көрсетілген сілтемелерге өтпеуге және дербес деректерді бөгде адамдарға ұсынбауға шақыруда.

Т.ИБАШЕВА,
«Заң газеті»

СОТ ІС ҚАРАДЫ

ЕҢБЕК БАҒАЛАНУЫ КЕРЕК

Ақмола облысының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік сотында Л.-дың Полиция департаментіне еңбек өтілін жеңілдікті тәртіппен есептеуді және жеңілдікті жылдарды ескере отырып, зейнетақыны қайта есептеуді жүргізу туралы талабына орай әкімшілік іс қаралды.

Қызметтен босатылған кезде Л.-дың ішкі істер органындағы еңбек сіңірген жылдарының жеңілдікті есеппен мөлшері 29,6 жылды құраған. Талапкер 2003 жылғы 31 қаңтардан 2007 жылғы 9 қаңтарға дейін Целиноград аудандық Ішкі істер бөлімінде қылмыстық іздестіру бөлімінің кіші инспектор-кинологы қызметін атқарған. Департаментке жүгінген Л. еңбек сіңірген жылдарын қайта есептеуді сұраған. Департамент Целиноград аудандық Ішкі істер бөлімінің ғимараты орналасқан Көктал ауылы 2000 жылғы Жарлықпен Астана қаласының қарамағына берілгенін, ал Астана қаласына жеңілдікті жағдайлар қолданылмайтынын айтқан.

2000 жылғы 8 тамыздағы Жарлықпен Көктал

және Интернационал ауылдық округтері Астана қаласының әкімшілік-аумақтық бағынысына берілген. Л. Целиноград ауданының аумағында қызмет атқарған, оның қызметі ауылдық елді мекендерге шығумен, қылмыстарды ашумен және полиция бөлімінің ғимаратынан тыс жерлерде қызметтік міндетті орындаумен байланысты болған.

Осылайша сот шешімімен Л.-дың Полиция департаментіне қатысты еңбек өтілін жеңілдікті тәртіппен есептеуді тану және жеңілдікті жылдарды ескере отырып, зейнетақыны қайта есептеуді жүргізу туралы әкімшілік талап қоюы қанағаттандырылды. 2003 жылғы 31 қаңтардан 2007 жылғы 9 қаңтарға дейінгі қызмет кезеңі бір жыл қызмет өткергені бір жарым жыл болып есептелетін жеңілдікті шарттар бойынша есептеуге жататындығы танылды.

Сот актісі заңды күшіне енген жок.

Ақмола облысының мамандандырылған ауданаралық әкімшілік соты

МАМАНДАНДЫРЫЛҒАН СОТТАРДЫҢ МАҢЫЗЫ ЗОР

Қазақстанның сот саласы тәуелсіздік алған жылдардан бері үлкен реформаларды басынан кешірді. Жылдар бойы бағдар еткен жаңа жобалар мен бастамалардың нәтижесінде сот жұмысын жандандыруға, сот корпусына білікті, сауатты кадрларды тартуға, сот тәуелсіздігін нығайтып, судья мәртебесін көтеруге мүмкіндік туды. Саланы жаңа технология, жасанды интеллект көмегімен жаңғырту бойынша жасалған қадамдардың да оң көрсеткіші анық аңғарылды. Әсіресе бүгінгідей уақыттың бағасы артқан заманда сотқа арыз-шағымды, сұраныстарды қашықтан жолдап, сот отырыстарына онлайн қатысу үрдісінің қалыптасуы үшінші билікке деген сенімді нығайта түсті.

Кейінгі енгізілген жаңашылдықтардың ішінде соттарды мамандандырудың маңызы зор болғанын айта кеткен орынды. Мамандандырылған соттар әрбір істі өз саласына қарай жеке қарау практикасын қалыптастыруға жол ашты. Бұл институт алғаш тәжірибе енгізілген кезде қарсылық білдіргендер аз болмады. Олардың көпшілігі істерді салаға бөлмей, жалпы қарау судьялардың жан-жақты дамуына, қабілетін шындауына, кәсіби шеберлігін арттыруына көмектеседі деген уәж айтқан болатын. Алайда, белгілі бір салаға бейімделіп, маманданудың оңтайлы екенін уақыт та, күнделікті сот тәжірибесі де көрсетіп отыр.

Соттарды мамандандыру сот төрелігінің сапасын, жеделдігін және тиімділігін арттыруға айтарлықтай әсерін тигізді. Сот шешімдерінің сапасы артып, судьялар өздеріне бекітілген салаға қатысты заңдарды, халықаралық тәжірибені және сот практикасын тереңірек меңгерді. Бұл сәйкесінше адам тағдырына тікелей жауап беретін сот саласындағы қателіктерді азайтты. Мамандандырылған соттарда істерді қарау мерзімі де оңтайландырылған. Белгілі бір санаттағы істерді жиі қарайтын судьялар материалдарды тез талдап, шешімді жедел әрі сауатты қабылдайды. Мысалы, мамандандырылған экономикалық немесе инвестициялық соттар кәсіпкерлер мен инвесторлардың дауларын кәсіби деңгейде шешіп, елдің экономикалық тартымдылығын арттыруда.

Мамандандырылған экономикалық соттар бірыңғай сот практикасының қалыптасуына ықпал етеді. Бір тектес істердің ұқсас заң нормалары негізінде әділ әрі болжамды шешілуіне жағдай жасайды. Ең бастысы бұл бір салаға бейімделген судьялар шоғырын қалыптастырудың да кепілі. Себебі мұндай соттарға іріктелген судьялар тек бір салаға байланысты заңдарды қарап, осы саладағы бірыңғай сот практикасына ғана көңіл бөледі.

Бүгінде көмелетке толмағандар ісі жөніндегі, әкімшілік, әкімшілік құқық бұзушылық туралы, экономикалық, әскери, қаржылық соттар жемісті еңбек етіп келеді. Осы қатарда еліміздің әр өңірінде құрылып, өз қызметін бір арнаға түсірген мамандандырылған ауданаралық экономикалық соттарының да үлесі басым.

Соңғы жылдары экономикалық даулар санының артқаны байқалады. Олардың көпшілігі шарттық міндеттемелерді орындамаудан туындайтынын көріп жүрміз. Сондай-ақ экономикалық соттарда жиі кездесетін істердің бір парасы кәсіпкерлік субъектілері арасындағы мүліктік және мүліктік емес дауларға қатысты азаматтық істермен байланысты. Бұдан бөлек, мемлекеттік сатып алу келісімшарттары бойынша даулар, мемлекеттік сатып алуға адал емес қатысушыларды тану туралы талаптар саны басым.

Әсіресе, мемлекеттік тапсырыс, яғни тендерге байланысты дауларда бірыңғай тәжірибе қалыптасып үлгерген. Соның ішінде бірнеше тендерде жеңіске жеткенімен, келісімшарттық міндеттемелерін орындамайтын кәсіпкерлер тек кәсіптің дамуына ғана емес, ел экономикасының ілгерілеуіне де айтарлықтай залал келтіреді. Ал экономикалық сот мұндай дауларды сауатты қарау арқылы мемлекеттік тапсырыс алаңында жауапты кәсіпкерлердің қалуына, жосықсыз кәсіпкерлер тізімін жасақтау арқылы тендерден ынталылар сапында тек адал қатысушыларды қалдыруға көмектеседі.

Олжас БАҒЖАНОВ,
Алматы облысы мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының судьясы

Баспасөз – 2027

Құрметті оқырман!

«Заң газеті» және «Юридическая газета» газеттеріне және «Заң» журналына жазылу жыл бойы жалғасады. Әр айдың 25-іне дейін жазылсаңыз, басылымдар келесі айдан бастап қолыңызға тиеді. Біздің басылымдарға «Қазпошта» АҚ бөлімшелері, «Қазпресс» ЖШС дүңгіршектері және Алматы қаласындағы «Дауыс» жүйесі арқылы жазылуларыңызға болады.

Жазылу индекстері:

«Заң газеті»

жеке тұлғалар үшін – 65921, заңды тұлғалар үшін – 15921

✉ zanreklama@mail.ru

ЖАРНАМА

ТАРАТУ

2. «New Way Development» ЖШС (Нью Вэй Девелопмент) (БСН 060640001248) серіктестіктің таратылатынын хабарлайды. Талап-арыздар мен шағымдар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, 050051, Алматы қаласы, Медеу ауданы, Достық даңғылы, 192-үй. Тел. +7 701 206 80 04.

5. «Адилъ М плюс» ЖШС (БСН 050940009113) өзінің ерікті түрде таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай мерзім ішінде мына мекенжайда қабылданады: ҚР, Шымкент қаласы, Тұран ауданы, Ақжиек көшесі, 168-ғимарат.

6. «Автокөлік құралдарын кепілге алу арқылы кредиттеу жөніндегі компаниялар қауымдастығы» Заңды тұлғалар бірлестігі (БСН 191140017790) өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-шағымдар осы хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, Абай облысы, Ақсуат ауданы, Ақсуат ауылы, Ы.Қабеев көшесі, 16-ғимарат. Тел. +7 771 968 83 33.

7. «JanseitStroy» ЖШС (БСН 240840021961) (ҚР, Қостанай облысы, Қостанай қаласы, Шақшақ Жәнібек батыр көшесі, 45Б үй, 130-пәтер), өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-арыздар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, Қостанай қаласы, Юбилейный шағынауданы, 6-үй, 130-пәтер. Тел. +7 747 450 11 97.

8. «Сан Секьюрити» ЖШС (БСН 240140036518) өзінің жабылуы туралы хабарлайды. Барлық шағымдар хабарлама шыққаннан соң екі ай ішінде келесі мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, Атырау қаласы, Балауса ықшамауданы, Әлімхан Ермеков көшесі, 54.

9. «SUNQAR EXPRESS» ЖШС (БСН 250640026312) (Астана қаласы, Нұра ауданы, Қабанбай Батыр даңғылы, 29-үй, 236-пәтер), өзінің таратылатыны туралы хабарлайды. Талап-арыздар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: Шымкент қаласы, Әл-Фараби ауданы, Жұмаділла Алдияров көшесі, 10А-үй. Тел. 8 747 623 05 80.

4-қабат, Көк базар ауданы, тел: 8 777 378 5813, 8 707 705 9222. E-mail: kaldybayeva@mail.ru. Барлық хабарландыру What'sApp арқылы қабылданады.

«Gold Capital» ЖК Астана қаласы, Абай көшесі, 78, 105-кеңсе, Тел. 8(7172) 52-02-11, 8702 839-90-86.

«Реклама» ЖШС, Орал қаласы, Достық-Дружба даңғылы, 182. Тел. 8 (7112) 50-47-34

«Озат-1» ЖШС Ақтөбе қаласы, Алтынсарин көшесі, 14 «А», 4-кабинет. Тел. 87774348344, Ақтау қаласында да қабылдау жүреді.

Аюбаева ЖК, Қарағанды қаласы, Жамбыл көшесі, 11. Тел. 8(7212) 42-00-71

Михеева Ольга Станиславовна ЖК Қостанай қаласы, Шевченко көшесі, 126, 2 - қабат. Email: gazeta2612@mail.ru. Тел. 8(7142) 54-97-06, сот. 8-777-337-36-81, 8-701-350-69-18

Гавриленко И.И. ЖК Қостанай қаласы, әл-

Фараби даңғылы, 119-үй, 407 А кабинет. Тел. / факс 8(7142) 53-63-21

«Регистр» ЖК Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 85-үй, 215-кабинет. Тел. 8-701-893-48-85, 8(7162) 25-77-17, 8(747)809-70-74

Калиаскаров Нурлан Нургисинвич ЖК, Петропавл қаласы, К. Сүтішова көшесі, 58, 30 кабинеті 3-қабат. Тел. : 8(7152) 46-02-57, сот. 8 (777) 572-29-91, 8 (701) 315-54-59

«С. Тажибаева» ЖК Тараз қаласы, Қойкелді көшесі, 158А, ЦОН аумағы. Тел.: сот 8-7017268772, 87054422939

«Версия-Пресс» ЖШС Павлодар қаласы, Естай көшесі, 40. Тел. : 8(7182) 32-47-67, 32-49-04

Выдай ЖК, Өскемен қаласы, М. Горький көшесі, 60, тел. 8(7232)57-84-14, 8-777-225-65-06

«Фирма Назар-1» (РА «РУТА») ЖШС директор: Кривилова Татьяна Ивановна Шымкент

ӘРТҮРЛІ

3. «Геоданг Проект» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (БСН 980140008427) «Қазбайлық Астана» жауапкершілігі шектеулі серіктестігіне (БСН 060940004614) қосылу жолымен қайта ұйымдастырылатыны туралы хабарлайды.

Талап-арыздар мына мекенжай бойынша қабылданады: Қарағанды қаласы, Қазыбек би атындағы аудан, Тәттімбет көшесі, 10-үй, 178-пәтер. Тел. 8 708 506 29 76.

4. «Қазбайлық Астана» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (БСН 060940004614) өз құрамына «Геоданг Проект» жауапкершілігі шектеулі серіктестігін (БСН 980140008427) қосу жолымен қайта ұйымдастырылатыны туралы хабарлайды.

Талап-арыздар мына мекенжай бойынша қабылданады: Қарағанды қаласы, Н.Назарбаев даңғылы, 37-үй, 1-тұрғын емес үй-жай, 227-кеңсе. Тел. 8 708 506 29 76.

10. «Caspian Offshore and Marine Construction» ЖШС (БСН 030340000622) «Azhar-oyl» ЖШС-ін (БСН 111240005397) өзінің құрамына қосу жолымен қайта ұйымдастырылатыны туралы хабарлайды.

Талап-арыздар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: ҚР, Ақтау қаласы, Өнеркәсіптік аймақ, 7, 2-ғимарат. Тел. +7 701 599 95 02.

11. Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Архив, құжаттама және кітап ісі комитетінің «Зағип және нашар көретін азаматтарға арналған республикалық кітапхана» РММ-сі (БСН 040440004431) Алматы қаласы, Мұратбаев көшесі, 171, Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Архив, құжаттама және кітап ісі комитетінің «Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасы» республикалық мемлекеттік мекемесіне қосылып, өзінің қайта ұйымдастырылғаны туралы хабарлайды.

Шағымдар хабарландыру жарияланған күннен бастап екі ай ішінде мына мекенжай бойынша қабылданады: Алматы қаласы, Мұратбаев көшесі, 171, тел. 8 (727) 293-70-80, 399-89-88.

ЖАРНАМА БӨЛІМІ:

Алматы қаласы
Тел.:
8 (708) 929-98-74

E-mail:
zanreklama@mail.ru

ЖАРНАМА ҚАБЫЛДАЙТЫН ОРЫНДАР:

«Profy Agency kz» ЖК
Тел. 8 707 280 09 12, 8 705 185 75 73, 8 747 280 09 12, 8 701 739 27 83, 8 707 895 21 99
Алматы қаласы, Абылай хан даңғылы, 60, 509-кеңсе, e-mail: zaninfo@mail.ru, www.zaninfo.kz

«Media page kz» ЖК Алматы қаласы, Ақтолықын 4Б көшесі, 2-қабат, 3-кабинет. zangazet.kz, WhatsApp +7 708 027 4270
e-mail: infogazet.kz@gmail.com, www.infogazet.kz

«KAIROС» ЖК, Алматы қаласы, Жібек Жолы даңғылы, 55, Пушкин көшесі, ТЦ Алма,

қаласы, Г. Ильяева көшесі, 47, РВК банк маңы тел.: 8 (7252) 53-40-48. WhatsApp: +7-705-705-31-31. E-mail: nazar. reklama@gmail. com

Г. БАКИРОВА ЖК, Шымкент қаласы, Желтоқсан көшесі, 1-ғимарат, Заң департаменті маңы. Тел.: 87057145877

NOVA ЖК, Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі,18, 4-қабат, 405-кабинет, тел. 87477260960

Сана ЖК Талдықорған қаласы, Еркін ауылы, Кемерашы көшесі, 59, тел. 87058147221

Регистр ЖК, Көкшетау қаласы, Абай көшесі, 85, 215 кабинет, тел. 87018934885

«Юридическая фирма «Консультант» ЖШС, Орал қаласы, Л.Толстой көшесі, 28, тел. 8(7112) 50-88-05

«Версия-Пресс» ЖШС, Павлодар қаласы, Естай көшесі, 40, тел. + 7 701 530 34 03; +7 702 210 67 33.